

Kuruyup çatlayan yerlerin üzeri kırmızımtırak kahverengindedir.

Mücadelesi:

–Hastalıklı fidan ve aşı kalemi sağlıklı yerlere taşınmamalıdır.

–Ağaçlarda yara açılmamalı ve yara yerleri hemen aşı macunu ile kapatılmalıdır.

–Hastalıklı dal ve sürgünler kesilmeli ve yakılmalıdır.

–Hastalığa dayanıklı çeşitlerle bahçeler oluşturulmalıdır.

MÜREKKEP HASTALIĞI

Bu hastalık kök ve kök boğazı hastalığıdır. Hastalığa neden olan sporlar kök ve kök boğazında meydana gelen yaralardan girerek bitkiye bulaşır. Hastalık genç ağaçlarda hızlı yaşlı ağaçlarda yavaş seyrederek. Hastalığa yakalanmış genç ağaçların yaprakları birdenbire pörsür ve kurur. Yaşlı ağaçlarda kurumalar tepeden başlar. Yavaş yavaş alt bölümlere doğru ilerler. Hastalık bulaşmış ağaçların yaprakları küçük kalır. Su geçirmeyen ağır topraklarda kestane bahçesi kurulmamalıdır. Hastalığa dayanıklılığı bilinen Maravel ve Marigoule anaçları üzerine aşılı çeşitlerle bahçe kurulmalıdır.

ÖNEMLİ ÇEŞİTLER

Hacıbiş (62305)

Ağacı orta kuvvette yayvan gelişir. Verimi orta derecededir. Meyveleri genellikle çok küçük genişçe ovaldir. Meyve kabuğu kalın meyve eti krem renginde ve kalitesi iyidir. Eylül ayının 3. haftasında olgunlaşır Tozlayıcıları: Karamehmet ve Firdola'dır. Sofralık tüketime uygun bir çeşittir.

Osmanoğlu (51101)

Ağacı orta kuvvette yayvan gelişir. Verimli bir çeşittir. Meyveleri küçük–orta, iri genişçe oval şekilli, meyve eti krem rengindedir. Eylül ayının 3. haftası olgunlaşır. Tozlayıcıları Karamehmet; Firdola ve Sariaşlama'dır. Kestane şekerine uygun bir çeşittir.

Sariaşlama (51111)

Ağacı Orta kuvvette yarı dik gelişir. Verimli bir çeşittir. Meyveleri orta iri–iri, genişçe oval, meyve kabuğu ince kahverengi meyve eti krem renginde, kaliteli bir çeşittir. Sofralık tüketime ve kestane hamuru yapımına uygun bir çeşittir.

Mahmutmolla (51112)

Ağaçları orta kuvvette dik gelişir. Verimli bir çeşittir. Meyveler orta iriliktedir. Taze iken zor soyulur. Eylül ayının son haftasında hasat edilir. Tozlayıcısı 51111'dir. Hamur yapımına uygun bir çeşittir.

Hacıömer (52214)

Ağaçları orta kuvvette ve yayvan gelişir. Meyveleri orta iriliktedir. Verimli bir çeşittir. Eylül ayının 3. haftası hasat edilir. Tozlayıcısı 52510'dur. Taze tüketime ve hamur yapımına uygun bir çeşittir.

ATATÜRK BAHÇE KÜLTÜRLERİ MERKEZ
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
YALOVA

Tel: 0.226.814 25 20 Faks: 0.226.814 11 46

Dr. Özlem UTKU

Dr. Erdal ORMAN

e.orman77@gmail.com

ozlem.utku@tarimorman.gov.tr

http://arastirma.tarimorman.gov.tr/yalovabahce

T.C.
TARIM VE ORMAN
BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar
ve Politikalar Genel
Müdürlüğü

ATATÜRK BAHÇE KÜLTÜRLERİ MERKEZ
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
YALOVA

Çiftçi Broşürü

KESTANE YETİŞTİRİCİLİĞİ

Dr. Özlem UTKU
Dr. Erdal ORMAN

YALOVA

KESTANENİN EKOLOJİK İSTEKLERİ

Sıcaklık

Kestanenin meyvelerini olgunlaştırabilmesi için çiçek açımından hasada kadar günlük sıcaklık toplamının 2000–2300°C olması gerekmektedir. Kestane kış düşük sıcaklıklar da –30°C'ye kadar dayanabilmektedir. Ancak ilkbaharın geç ve sonbaharın erken donlarına karşı hassastır. Kestane yazın yüksek sıcaklıklardan değil ancak yağışsız geçen mevsimlerde kuraklıktan etkilenirler. Kestanelerin kış soğuklama ihtiyaçları orta düzeyde olmakla birlikte bunlarla ilgili kesin rakamlar belirlenmiş değildir.

Yağış

Kestane yıllık yağış toplamı 800–1400 mm olan yerlerde susuz yetişebilir. Bu nedenle yağış kestane yetiştiriciliği için önemlidir. Çiçeklenme döneminde yağın yağışlar meyve tutumunu olumsuz etkiler.

Toprak

Kestane kazık köklü bir bitkidir. Bahçe kurulması düşünülen yerin toprağının gevşek yapılı ve derin olması gerekmektedir. Potasyumca zengin topraklar tercih edilmelidir. Toprak pH'sının 5.5–6 civarında olması istenir. Ağır, killi, su geçirgenliği olmayan topraklar tercih edilmemelidir. Genellikle bu tip topraklarda mürekkep hastalığına yakalanmak kolaylaşır.

KESTANENİN ÇOĞALTILMASI VE ANAÇLAR

Kestane çoğaltmada, daldırma veya çeliklerle köklendirme yöntemleri kullanılsa da en çok

uygulanan ve en güvenilir yöntem aşılı fidan ile üretilmektedir. Aşılama mutlaka Haziran Sürgün Göz aşısı tercih edilmelidir. Kestane tohumları 0–4°C'de 3 aylık bir katlama sonucunda %90 oranında bir çimlenme gösterir. Tohumlar katlanmadan önce mantari ilaçlarla ilaçlanmalıdır. Katlamadan çıkan tohumlar 70–80 cm sıra arasında mesafede ve 30 cm sıra üzerine ekilirler. Kazık köklü olduğu için kök ucunu kesmek saçak kök yapmasını sağlar. Aynı yılın Haziran ayı içerisinde aşılama yapılmalıdır. Aşılı fidan kışın durgun döneminde bahçeye tesis edilmelidir. Diğer kullanılan anaçlar Maravel ve Marigoule'dir. Bu anaçlardan alınan çelikler köklendirilip, üzerine kültür çeşitleri aşılanır.

BAHÇE KURMA

Bahçe yeri seçiminde toprak ve yöney önemlidir. Toprağın geçirgen, havalanır ve derin olması gerekir. Ağır topraklar çok tehlikelidir. Soğukun toplandığı çukur vadelerde kestane yetiştiriciliği için tehlike arz etmektedir. Mürekkep hastalığından korumak için denizden en az 400 m yüksekliklerde plantasyonlar kurulmalıdır. Dikim aralıkları yeni bahçe tesis ederken 7×7 m, 8×8 m dikim mesafeleri tercih edilmelidir. Dikim esnasında uygulanacak işlemler, dikim çukuruna 150-200 g kompoze gübre ve üzerine ahır güresi verilmelidir. Dikim çukuru en az 40–50 cm genişlik ve derinliğinde olmalıdır.

KESTANE BAHÇESİNDE UYGULANACAK KÜLTÜREL İŞLEMLER

Terbiye Şekli

Genellikle tercih edilen Modifiye Lider (Doruk Dallı) terbiye sistemidir. Doruk dal belli bir

yükseklığe ulaşıncaya büyüme kontrol amacıyla doruk dal kesilebilir.

Verim Çağındaki Ağaçların Budanması

Gerekli yerlerde dal seyreltmesi şeklinde budama yapılmalıdır. Yıllık sürgünlerde kesinlikle kısaltma yapılmaz. Çünkü tomurcuklar yıllık sürgünlerin ucunda oluşur.

Yaşlanmış Ağaçlarda Budama

Yaşlanmış verimden düşmüş ağaçlarda ana dallar kuvvetli budanarak yani kabaklama yapılarak yeni sürgün oluşumu sağlanır. Böylece gençleştirme yapılarak verim eldesi mümkün olur.

Malçlama

Toprak neminin korunmasından yabancı ot kontrolüne kadar birçok faydası olup özellikle genç fidan döneminde arazideki fidanlarda uygulanmasında kesinlikle fayda vardır. Malçlama materyali olarak saman vb. materyaller kullanılmalıdır. İlk 4–5 yıl ağaç dibine taç izdüşümüne gelebilecek şekilde ve 3–4 cm kalınlığında malçlama yapılmalıdır.

HASTALIK VE ZARARLILAR

Kestanenin en önemli hastalıkları Kestane Dal Kanseri ve Mürekkep Hastalığıdır.

KESTANE KANSERİ

Hastalığın sporları rüzgâr böcek ve kuşlarla taşınarak ağaçlarda açılmış yaralardan içeri girerek hastalığı bulaştırırlar. Hastalık yerinde yaşlı dallarda şişkinlikler oluşur. Genç kestane ağaçlarında kışın yaprağını dökememe en tipik teşhis yöntemidir. Diğer bir belirtide hastalıklı dal üzerine boyuna çatlama görülmesidir.